

Η ιστορία του ΣΥΕΤΕ είναι ταυτισμένη με την ιστορία του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος και συνδέεται άρρηκτα με τις εξελίξεις του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και θεσμικού πλαισίου μέσα στην ιστορική διαδρομή της χώρας. Ο ΣΥΕΤΕ από την ίδρυσή του διαμορφώνει την ενότητα, τη συλλογική έκφραση και την ισχύ των συναδέλφων. Πρωτοπόρος στους αγώνες, διευρύνει τις κατακτήσεις των εργαζομένων, κατοχυρώνοντάς τις με ειδικές συλλογικές συμβάσεις και συμφωνίες, αλλά και με πρόσθετα δικαιώματα και θεσμούς ασφάλισης και περίθαλψης, που αποτέλεσαν και αποτελούν πρότυπο για ολόκληρο τον κλάδο.

Οι αγώνες και οι παρεμβάσεις του ΣΥΕΤΕ έδωσαν πνοή και στήριγμα σε ολόκληρο το συνδικαλιστικό κίνημα του κλάδου. Ενεργό μέλος και πρωτεργάτης της ΟΤΟΕ, ο Σύλλογος συνέβαλε στην αναγνώριση και διασφάλιση της κανονιστικής ενέργειας των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, στη διαμόρφωση και τη θεμελίωση των κλαδικών δικαιωμάτων, στην προστασία του δικαιώματος της απεργίας, του ενιαίου μισθολογίου και των κλαδικών επιδομάτων, του ωραρίου, των αδειών, των κοινωνικών παροχών, του ασφαλιστικού.

Στην έκθεση παρατίθενται ντοκουμέντα που αναδεικνύουν βασικές πλευρές της δράσης του ΣΥΕΤΕ στην εκατοντάχρονη διαδρομή του και ταυτόχρονα φωτίζουν την ιστορία του τραπεζικού συνδικαλιστικού κινήματος, που ουσιαστικά εμφανίζεται για πρώτη φορά το 1917, όταν ιδρύεται ο Σύλλογος Υπαλλήλων Εθνικής Τραπέζης. Μέχρι σήμερα, η ιστορία του εργατούπαλληλικού συνδικαλισμού δεν έχει ερευνηθεί σε βάθος και μόνο περιπτώσιακά καλύπτεται τα τελευταία χρόνια από ειδικούς μελετητές. Η παρούσα έκθεση, η ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης της εφημερίδας του Συλλόγου *Τραπεζιτική*, που είναι το μακροβιότερο συνδικαλιστικό φύλλο στη χώρα αφού εκδίδεται ανελλιπώς από το 1934 και αποτελεί πρωτογενή ιστορική πηγή, αλλά και η έκδοση του Χρονολογίου των 100 ετών του ΣΥΕΤΕ που ετοιμάζεται, ευελπιστούμε να αποτελέσουν για πανεπιστήμια, ιστορικά και κοινωνικά κέντρα ερευνών, αλλά και μεμονωμένους ερευνητές, το έναυσμα για την αξιοποίηση του αρχειακού μας υλικού με στόχο την πλήρη ανάλυση και ανάδειξη της ιστορίας του συνδικαλιστικού κινήματος στον τραπεζικό κλάδο.

Γιώργος Αρβανίτης
Πρόεδρος Δ.Σ. του ΣΥΕΤΕ

1917-2017 ένος αιώνος αγώνες

Εκατό χρόνια προσφοράς στους εργαζόμενους της Εθνικής Τράπεζας,
στο συνδικαλιστικό κίνημα και στην ελληνική κοινωνία

Εκατό χρόνια διεκδίκησεων και προάσπισης των δικαιωμάτων
στην εργασία, στην ασφάλιση και στην υγεία

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Σύλλογος Υπαλλήλων Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΣΥΕΤΕ)

ΕΡΕΥΝΑ, ΚΕΙΜΕΝΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Αλέξης Κράους

ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΩΝ ΑΡΧΕΙΟΥ, ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΕΣ, ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ, ΑΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

ΚΑΜΠΥΛΗ

ΒΙΤΡΙΝΕΣ

Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ)

Τα διάφορα τεκμήρια της έκθεσης προέρχονται από τον ΣΥΕΤΕ, το ιστορικό και το υπηρεσιακό Αρχείο του ΣΥΕΤΕ και από τις συλλογές των Ζήσιμου Συνοδινού, Αλέξη Κράους και Θεόδωρου Τζανετάκου.

Π Ρ Ω Τ Ο Κ Ο Λ Λ Ο Σ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

1917-2017 ένος αιώνος αγώνες

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ: **4-15 Δεκεμβρίου 2017**

ΩΡΕΣ: **10.00-12.00** το πρωί και **18.00-20.00** το απόγευμα

ΕΓΚΑΙΝΙΑ: **Πέμπτη 7 Δεκεμβρίου 2017, 7.30 μ.μ.**

Θα μιλήσουν οι ιστορικοί Ζήσιμος Συνοδινός, Αλέξης Κράους, Ακρίτας Καλούσης και θα βραβευθούν οι προηγούμενοι πρόεδροι του Συλλόγου

Μέγαρο Μελά Εθνικής Τράπεζας

Αθήνα, Πλατεία Εθνικής Αντίστασης

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ Οι σημαντικότεροι σταθμοί στην ιστορία του ΣΥΕΤΕ

1917	20 Μαΐου. Ίδρυση του Συλλόγου Υπαλλήλων της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος (ΣΥΕΤΕ), από ομάδα στελεχών της Τράπεζας, μεταξύ των οποίων και ο Αλέξανδρος Κοριζής, πρωθυπουργός της χώρας το 1941. Με πρωτοβουλία του Συλλόγου συστήνεται επίσης ο Προμηθευτικός Συνεταιρισμός των Υπαλλήλων (1917-2000).
1926	Με προτάσεις του ΣΥΕΤΕ στη Διοίκηση της Τράπεζας ιδρύεται το Ταμείο Αυτασφαλείας Προσωπικού Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος.
1930	Ο Σύλλογος πρωτοστατεί στην ίδρυση του Ταμείου Υγείας Προσωπικού Εθνικής Τραπέζης (ΤΥΠΕΤ). Το επόμενο χρόνο θα συμβάλει στην πρωτοβουλία στελεχών της Τράπεζας για τη σύσταση του Οικοδομικού Συνεταιρισμού των Υπαλλήλων που θα δημιουργήσει το όμορφο προάστιο Φιλοθέη.
1934	Αρχίζει η έκδοση της εφημερίδας <i>Τραπεζιτική</i> , μηνιαίο όργανο του ΣΥΕΤΕ, το μακροβιότερο συνδικαλιστικό φύλλο στη χώρα (1934-σήμερα). Την ίδια χρονιά ο Σύλλογος αντιδρά σθεναρά μαζί με άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις, σε προσπάθειες του κράτους για ενοποίηση-υποβάθμιση των ειδικών ασφαλιστικών ταμείων.
1938	Ο Σύλλογος αποκτά ιδιότητα γραφεία στην Αθήνα, στην οδό Ακαδημίας 60 (δύο όροφοι που στεγάζουν επίσης τη λέσχη, το εστιατόριο και τις λοιπές δραστηριότητές του).
1940-41	Στο Αλβανικό έπος ο Σύλλογος συμμετέχει και στηρίζει ενεργά τον αγώνα στα μετόπισθεν («Επιτροπή Αλληλεγγύης Μαχομένου Συναδέλφου»), κινητοποιώντας τους εργαζόμενους στην Τράπεζα σε εθελοντικές δράσεις, ενώ το ΤΥΠΕΤ αναλαμβάνει την περίθαλψη στρατιωτών τραυματιών πολέμου.
1942-44	Μέσα στη μαύρη τριπλή Κατοχή ο ΣΥΕΤΕ, υπό την καθοδήγηση των νεοεκλεγμένων αντιστασιακών εαμικών προεδρείων, οργανώνει την αντίσταση στον κατακτητή και συντονίζει τους αγώνες για την επιβίωση των εργαζομένων στην Τράπεζα: διεκδικεί συσσίτιο για όλο το προσωπικό και τις οικογένειές τους, στηρίζει το ΤΥΠΕΤ στο έργο του, οργανώνει διανομή φθηνών ή δωρεάν αγαθών από το Συνεταιρισμό και κινητοποιήσεις για την έγκαιρη καταβολή του μισθού, τις αναπροσαρμογές του κλπ. Επίσης, πρωτοστατεί στη σύσταση της «Επιτροπής Συνεργασίας Τραπεζοϋπαλλήλικών Οργανώσεων, ΕΣΤΟ» (πρόδρομο σχήμα της ΟΤΟΕ), συμμετέχοντας στις μαχητικές πανεργατικές απεργίες για την επιβίωση και στις αντιστασιακές κινητοποιήσεις, κατά της πολιτικής επιστράτευσης και κατά της βουλγαρικής επέκτασης στη Μακεδονία, καθώς και σε μαζικές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας για την κατοχική τρομοκρατία, τις συλλήψεις συνδικαλιστών, την ομηρία, τις φυλακίσεις, τους βασανισμούς και τις εκτελέσεις πατριωτών. Τον Οκτώβριο του 1943, επικεφαλής όλου του προσωπικού, υπερασπίζεται με αίσθημα ευθύνης και πατριωτική αυταπάρνηση το πλούσιο χαρτοφυλάκιο της Εθνικής Τράπεζας που επιβουλεύονται κατοχικοί παράγοντες και οι κερδοσκόποι συνεργάτες τους («μάχη των χρεογράφων»).
1945	Μετά τη διάλυση της ΕΣΤΟ, ο Σύλλογος συμμετέχει αποφασιστικά στην ίδρυση της Ομοσπονδιακής Επιτροπής Τραπεζοϋπαλλήλικών Οργανώσεων (ΟΕΤΟ, 1945-1953).

1949	Με επεξεργασίες, προτάσεις και μακροχρόνιες συνδικαλιστικές πιέσεις του ΣΥΕΤΕ προς την Τράπεζα συστήνεται το επικουρικό, ο ειδικός Λογαριασμός Επικουρήσεως Προσωπικού Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος.
1953	Απεργία διαρκείας (17 ημέρες) του προσωπικού της ΕΤΕ και δυναμικές κινητοποιήσεις που συντονίζει ο ΣΥΕΤΕ, διαμαρτυρόμενος για τη συγχώνευση των Τραπεζών Εθνικής και Αθηνών, την υποβάθμιση και την απόλυση σημαντικού αριθμού εργαζομένων. Τα επόμενα χρόνια οι συνδικαλιστικοί αγώνες θα ενταθούν για τη διασφάλιση θέσεων εργασίας, τη μείωση των αποδοχών και την επιβίωση των ασφαλιστικών ταμείων.
1955	Ο Σύλλογος πρωτοστατεί στην ίδρυση της Ομοσπονδίας Τραπεζοϋπαλλήλικών Οργανώσεων Ελλάδος (ΟΤΟΕ), που το επόμενο διάστημα αναδεικνύεται προμαχώνας των δημοκρατικών συνδικαλιστικών οργανώσεων.
1962-65	Συμμετοχή του ΣΥΕΤΕ στον αγώνα του Δημοκρατικού Συνδικαλιστικού Κινήματος για τον εκδημοκρατισμό του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος και τη διασφάλιση των μισθών, την καθιέρωση ελεύθερων συλλογικών συμβάσεων, την προάσπιση των ασφαλιστικών ταμείων, την Κύπρο, την ειρήνη κλπ.
1969	Σταθερή αντίσταση του Συλλόγου, στο πλαίσιο του τραπεζοϋπαλλήλικου κινήματος, στα σχέδια της χούντας περί «ενοποιήσεων» των ασφαλιστικών ταμείων. Τότε ακούστηκε σθεναρά το σύνθημα «κάτω τα χέρια από τα ταμεία».
1976	Στο πλαίσιο του γενικότερου εργατικού κινήματος, ο ΣΥΕΤΕ αναδεικνύεται στυλοβάτης των απεργιακών κινητοποιήσεων κατά του αντεργατικού νόμου 330/76. Παλεύει μαζί με την ΟΤΟΕ για πλήρη εκδημοκρατισμό του συνδικαλιστικού κινήματος και την εξασφάλιση κοινωνικού ελέγχου στο τραπεζικό σύστημα της χώρας.
1979-80	Ο Σύλλογος πρωτοστατεί στους παντραπεζικούς αγώνες για τις συλλογικές συμβάσεις, το πενήντηρο και το ωράριο, ιδίως στον επιτυχημένο, μεγαλειώδη απεργιακό αγώνα της ΟΤΟΕ των 39 ημερών για το ενιαίο ωράριο στις τράπεζες (17.1-24.2.1980), κόντρα στους αντεργατικούς νόμους και την επιστράτευση απεργών. Το 1979 ο ΣΥΕΤΕ ενισχύεται περαιτέρω με την ενοποίηση του Συλλόγου των Υπαλλήλων της τ. Τράπεζας Αθηνών (ΣΥΤΑ, 1934-1979).
1982	Με επικεφαλής την ΟΤΟΕ, μεγάλο μέρος των οργάνων και η πλειονότητα των μελών του ΣΥΕΤΕ συμμετέχουν αποφασιστικά στον επιτυχημένο, πεισματώδη αγώνα των 42 ημερών συνεχούς παντραπεζικής απεργίας (26.5-7.7.1982) για το ενιαίο μισθολόγιο των τραπεζοϋπαλλήλων. Ο Σύλλογος αποκτά νέα, ιδιότητα γραφεία στον τρίτο όροφο κτηρίου στην οδό Σοφοκλέους 15, ενώ τους υπόλοιπους ορόφους θα αποκτήσει το ΤΥΠΕΤ.
1983-85	Ο Σύλλογος συντονίζει τους αγώνες των «Εθνοτραπεζιτών», στο πλαίσιο της Ομοσπονδίας, για την κατάργηση του άρθρου 4 του ν. 1365/83 που περιορίζει το απεργιακό δικαίωμα, για τις ελεύθερες διαπραγματεύσεις και την υπογραφή νέας συλλογικής σύμβασης εργασίας.

1983-85	Την ίδια εποχή θεσπίζεται η λειτουργία των συνδικαλιστικών «Επιτροπών Καταστημάτων», με στόχο την άμεση συμμετοχή όλων των συναδέλφων στα θέματα που τους αφορούν. Επίσης, το 1985 οι σύλλογοι των φροντιστών και των καθαριστριών ενοποιούνται στον ΣΥΕΤΕ, ο οποίος πλέον εκπροσωπεί την συντριπτική πλειονότητα των εργαζομένων στην Εθνική Τράπεζα.
1990-92	Τα συνδικαλιστικά στελέχη και τα μέλη του ΣΥΕΤΕ αποτελούν τη ραχοκοκαλιά των μεγάλων παντραπεζικών κινητοποιήσεων που συντονίζει η ΟΤΟΕ για το ασφαλιστικό και την υπεράσπιση των ταμείων μας.
1995	Ξεκινά ο θεσμός των επιχειρησιακών συμβάσεων με την υπογραφή της πρώτης Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας μεταξύ ΣΥΕΤΕ και Διοίκησης της Τράπεζας.
2000-8	Μετά από συνδικαλιστική πίεση εφαρμόζεται νέο σύστημα αξιολόγησης των εργαζομένων στην ΕΤΕ, ενώ το 2001, μετά από συστηματικές και επίπονες διαπραγματεύσεις μεταξύ ΣΥΕΤΕ και Διοίκησης της Τράπεζας, θεσπίζεται νέος, σύγχρονος Κανονισμός Εργασίας. Ο ΣΥΕΤΕ και οι εργαζόμενοι στην Εθνική Τράπεζα βρίσκονται στην πρώτη σειρά των νέων αγώνων για την επίτευξη των 37 ωρών εργασίας την εβδομάδα χωρίς μείωση των αποδοχών, την προάσπιση των ασφαλιστικών ταμείων, ενώ συμμετέχουν σε κινητοποιήσεις της ΓΣΕΕ και της ΟΤΟΕ για την διασφάλιση του θεσμού των συλλογικών διαπραγματεύσεων και τη δημιουργία ενιαίου ασφαλιστικού φορέα όλων των εργαζομένων στον χρηματοπιστωτικό τομέα.
2010-17	Μέσα στο γενικότερο κλίμα ύφεσης, παρατεταμένης κρίσης της χώρας, και υπό το βάρος της υψηλής ανεργίας, του τεράστιου χρέους και των επιλογών των ξένων πιστωτών, όπου αμφισβητούνται όλες σχεδόν οι κατακτήσεις εκατό χρόνων αγώνων και θυσιών της εργατικής τάξης, ο ΣΥΕΤΕ, σε στενή συνεργασία με την ΟΤΟΕ και τη ΓΣΕΕ, συμμετέχει ενεργά στους αγώνες για την κατοχύρωση του θεσμού των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των κατακτήσεων των εργαζομένων, τη διατήρηση των ταμείων καθώς και για την εξασφάλιση της απασχόλησης και των ασφαλιστικών μας δικαιωμάτων. Με την απορρόφηση από την ΕΤΕ θυγατρικών της εταιρειών (Κεφαλαίου, Εθνοκάρτα, Ethodata) αλλά και άλλων τραπεζών (Probank, FBB, Συνεταιριστικών Λέσβου, Πελοποννήσου κ.ά.), ο ΣΥΕΤΕ πρωτοστατεί για να ενταχθούν οι εργαζόμενοι τους στην ΕΤΕ με ικανοποιητικούς όρους και να διασφαλιστεί η απασχόλησή τους. Με νέες επιχειρησιακές συμβάσεις εργασίας, ο Σύλλογος διασφαλίζει τη συντριπτική πλειονότητα των κεκτημένων δικαιωμάτων των εργαζομένων στην ΕΤΕ, τον Κανονισμό Εργασίας και ενισχύει το ΤΥΠΕΤ. Παρεμβαίνει καθημερινά και τεκμηριωμένα στους νέους σχεδιασμούς, στα οργανογράμματα και στους ειδικούς κανονισμούς της Τράπεζας (Ενιαίος Κανονισμός Εξειδικευμένων Διευθύνσεων), στα προβλήματα του δικτύου, αλλά και στις θυγατρικές, με τη σύσταση του πρώτου στην Ελλάδα Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ομίλου.

